

NOTAT

11. september 2007

Eksp.nr. 486280

/ret-dep

Samlet aktuelt notat vedr. Rådsmødet for konkurrenceevne (industridelen) d. 27 - 28. september 2007

6. Konkurrenceevne Politik

a) Meddelelse fra Kommissionen om midtvejsevalueringen af industri politikken.

- *Præsentation af Kommissionen*

b) Meddelelse fra Kommissionen om en strategi for E-færdigheder i det 21. århundrede.

- *Præsentation af Kommissionen*

c) Midtvejsevaluering af SMV politikken

- *Status*

- *Politisk debat*

6. Konkurrenceevne Politik

Resumé

Det portugisiske formandskab har valgt at samle tre punkter under et dagsordenspunkt kaldet konkurrencepolitik. De tre punkter er a) midtvejsevalueringen af industripolitikken, b) præsentation af en ny strategi om "e-skills" samt c) status for midtvejsevalueringen om smv politikken. Grundet sammensætningen gennemgås punkter hver for sig i nedenstående.

- A) Som led i at opfylde Lissabon-målsætningerne om vækst og beskæftigelse offentliggjorde Kommissionen i oktober 2005 en meddelelse om industripolitik, som anlagde en såkaldt "integreret tilgang" med en række både horisontale og sektorspecifikke initiativer. Kommissionen har nu fulgt op på initiativerne i en midtvejsevaluering ("mid-term review"), som Kommissionen offentliggjorde d. 4. juli 2007. Meddelelsen har ud over de igangsatte initiativer fokus på tre nye horisontale og to nye sektorspecifikke indsatsområder. Meddelelsen ventes præsenteret på rådsmødet (konkurrenceevne) d. 27-28. september. Medlemslandene bakker generelt op om indholdet i midtvejsevalueringen.
- B) Kommissionen vil på rådsmødet præsentere en handlingsplan vedrørende E-skills. Handlingsplanen for E-skills berører flere politikområder som f.eks. social- og beskæftigelsespolitik og uddannelsespolitik. Kommissionens initiativer går generelt på at promovere samarbejdet mellem den offentlige og den private sektor for at øge E-skills samt monitorere EU-borgernes E-skills.
- C) EU-Kommissionen fremlagde i november 2005 en nye strategi for indsatsen overfor små og mellemstore virksomheder, kaldet "Gennemførelse af fællesskabets Lissabon-program, Moderne SMV-politik for vækst og beskæftigelse". Kommissionens program har derfor til formål at forbedre erhvervmiljøet under hensyn til SMV'ernes problemer og give dem passende støtte. Det forventes, at Kommissionen vil forelægge en midtvejsevaluering af programmet ved rådsmødet (konkurrence) den 22. – 23. november 2007, og der er på dette rådsmøde blot tale om en status for Kommissionens arbejde.

1. Baggrund og indhold

A) Kommissionen har løbende siden 2002 udarbejdet en række meddelelser om industripolitik. Meddelelserne har alle fokus på, hvordan man kan forbedre rammevilkårene for europæisk industri og fremme den nødvendige tilpasning af sektoren, sådan at industrien rustes til det øgede internationale konkurrencepres. Meddelelserne er et led i gennemførelsen af Lissabon-strategien om økonomisk vækst, konkurrencedygtighed og jobskabelse i EU.

Den 5. oktober 2005 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse (Kom. nr. 2005) 474 endelig om EU's industripolitik, som anlagde en såkaldt "integreret tilgang", idet den både indeholdt en række horisontale og sektorspecifikke initiativer.

De syv horisontale initiativer, der var indeholdt i Kommissionens meddelelse var følgende: 1) IPR og piratkopiering 2) etablering af en højniveaugruppe om konkurrence, energi og miljø 3) større fokus på eksterne aspekter af konkurrenceevne og markedsadgang 4) styrket regelforenklings 5) forbedring af uddannelsesniveaueet inden for forskellige industrisektorer 6) håndtering af strukturændringer inden for industrien samt 7) en integreret tilgang til forskning og innovation.

Endvidere opstilledes i meddelelsen en række sektorspecifikke initiativer (fx CARS21, IKT, biotek mv.).

Meddelelsen blev generelt positivt modtaget af medlemslandene. Rådet og Europaparlamentet anmodede i forbindelse med 2005-meddelelsen Kommissionen om i 2007 at følge op med en midtvejsevaluering af meddelelsens initiativer, samt foreslå nye. Derfor er Kommissionen den 4. juli 2007 kommet med et såkaldt "mid-term review" af EU's industripolitik.

Meddelelsen tjener tre formål:

- At beskrive den nuværende økonomiske situation for EU's industri og identificere de væsentligste udfordringer, som sektoren står overfor.
- At gøre status over de fremskridt, der har fundet sted i forhold til de horisontale og sektorspecifikke initiativer i 2005-meddelelsen om industripolitik.
- At opstille mål og indsatsområder for perioden 2007-2009.

Kommissionen konkluderer i sin midtvejsevaluering, at den integrerede tilgang har været en succes, og at der ikke er behov for en fundamental ændring af EU's industripolitik.

De fleste af de initiativer, der blev beskrevet i 2005-meddelelsen er længerevarende indsatser, som vil fortsætte i perioden 2007-09. Kommissionen intenderer derfor at styrke en række af de initiativer, der allerede er sat i værk.

Samtidig fastslår Kommissionen, at selvom det går godt for europæisk industri, er der fremover en række udfordringer, som skal håndteres. Det drejer sig på horisontalt niveau primært om klimaforandringer, globalisering samt den teknologiske udvikling.

For så vidt angår de *globale klimaforandringer* vil Kommissionen primo 2008 lancere en handlingsplan for bæredygtig industripolitik, samt i efteråret 2007 lancere initiativer til at understøtte energintensive industriers konkurrenceevne, samtidig med at miljøkravene skærpes.

For så vidt angår *globalisering* vil Kommissionen i 2007-2009 fokusere på at sikre adgangen til råmaterialer, forbedre adgangen til eksterne markeder samt fremme strukturel forandring, herunder tage højde for samspillet mellem industri- og servicesektoren.

For så vidt angår *den teknologiske udvikling* vil Kommissionen fortsat arbejde for at fremme virksomhedernes innovation, ved at fokusere på klyngepolitik, lead markets samt brugen af standarder.

Herudover vil Kommissionen fortsat have stort fokus på regelforenklning og indsatsen for at lette de administrative byrder for virksomhederne.

For så vidt angår sektorspecifikke initiativer vil Kommissionen igangsætte to nye initiativer, henholdsvis inden for fødevarerforarbejdning og elektroingeniør-branchen. Herudover vil Kommissionen styrke en række af de initiativer, der allerede er sat i værk i forhold til rum-, forsvars- og sikkerhedsindustrien, den farmaceutiske sektor samt metal- og træbaserede industrier.

B) Kommissionen præsenterede fredag den 7. september en handlingsplan vedrørende E-skills. Planen er struktureret i 3 dele; indledningsvist med et afsnit om, hvorfor E-skills betyder noget, herefter hvad de væsentligste udfordringer er, samt forslag til at håndtere disse udfordringer. E-skills er knyttet til konkurrenceevne, vækst og beskæftigelse, idet Information/Kommunikation/Teknologis (IKT's) betydning vokser, og færdigheder til at begå sig i forhold til IKT bliver derfor stadig vigtigere for at besvare globaliseringens udfordringer og øge konkurrenceevnen.

Handlingsplanen for E-skills berører flere politikområder som f.eks. social- og beskæftigelsespolitik og uddannelsespolitik. Kommissionens initiativer/forslag vil være: 1) Samarbejde mellem den offentlige og den private sektor, 2) investeringer i HR, 3) imageændring af IT-studier m.m. - særligt med henblik på kønsfordelingen på uddannelsesinstitutionerne pt., 4) beskæftigelse og inddragelse samt 5) muligheder for livslang uddannelse og forstærkede/forbedrede uddannelser for at holde arbejdskraften opdateret fsva. E-skills.

Der er tale om en langsigtet plan, hvor implementeringen og ansvaret påhviler medlemsstaterne. Kommissionens initiativer går gene-

relt på at promovere samarbejdet mellem den offentlige og den private sektor for at øge E-skills samt monitorere EU-borgernes E-skills.

Der er desuden en europæisk håndbog på vej med tre initiativer: 1) ”General mainstreaming” med bl.a. et mentorprogram for at få kvinder ind i IT-branchen, 2) adgangsordninger i forhold til højt kvalificerede arbejdskraft, der kan udfylde huller fsva. beskæftigelse (dette var et RIA-omne), samt 3) styrke uddannelsen i E-skills i skolen. Generelt ønsker Kommissionen at højne bevidstheden om E-skills, forbedre beskæftigelsen og inddragelsen (dette ville ske i Kommissær Redings regi, og en handlingsplan på dette område lanceres i 2008), samt promovere bedre E-lærings initiativer.

C) EU-Kommissionen fremlagde i november 2005 en ny strategi for indsatsen overfor små og mellemstore virksomheder, kaldet ”Gennemførelse af fællesskabets Lissabon-program, Moderne SMV-politik for vækst og beskæftigelse” (KOM(2005) 551).

Kommissionen konstaterer heri, at SMV’er spiller en væsentlig rolle i EU’s økonomi, fordi de bidrager til en stærk vækst samt flere og bedre job. Kommissionens program har derfor til formål at forbedre erhvervsmiljøet under hensyn til SMV’ernes problemer og give dem passende støtte. Formål var således at skabe en politisk ramme om SMV-indsatsen.

Strategien anfører en lang række områder, hvor Kommissionen finder, at der er behov for at forbedre vilkårene for SMV’erne med henblik på i højere grad at udnytte de mindre virksomheders potentiale. Kommissionen er således indstillet på at indarbejde ”tænk småt først” princippet i al fællesskabspolitik samt tilskynde til lovmæssig og administrativ forenkling.

De i strategien anførte foranstaltninger er samlet under fem overskrifter, 1) fremme af iværksætterkultur og -færdigheder, 2) forbedring af SMV’ers adgang til markederne, 3) mindskelse af bureaukratiet, 4) forbedring af SMV’ers vækspotentiale og 5) styrkelse af dialogen med og høringen af de parter, der er berørt af SMV-problematikker.

Det forventes, at Kommissionen vil forelægge en midtvejsevaluering af programmet ved rådsmødet (konkurrence) den 22. – 23. november 2007, og at de ved nærværende rådsmøde giver en kort status for arbejdet med midtvejsevalueringen.

2. **Europa-Parlamentets holdning**

Der foreligger ikke en udtalelse fra Europa Parlamentet på hverken a, b eller c.

3. **Nærhedsprincippet**

Spørgsmålet om nærhedsprincippet ikke er relevant.

4. **Gældende dansk ret**

Ikke relevant.

5. **Høring**

A) Kommissionens meddelelse om industripolitik er den 28. august sendt i høring i specialudvalget for konkurrenceevne og vækst og der er modtaget høringssvar fra følgende organisationer:

Dansk Erhverv finder indholdet af Kommissionens meddelelse om industripolitik skuffende og uden visioner i retning af de muligheder, der ligger i den nye globale konkurrencesituation. Dansk Erhverv finder, at meddelelsen er uden bud på behandlingen af strukturforandringerne og den omsiggribende protektionisme, og at den tværtimod synes at åbne yderligere op for statsstøtte og stats- og EU-finansieringsinstrumenter til at hjælpe fremstillingsindustrien.

Dansk Erhverv finder, at der i større grad burde være fokus på servicesektoren i Kommissionens meddelelse. Organisationen fremhæver således behovet for en egentlig, integreret erhvervs politik med et dynamisk samspil mellem fremstillingsindustrien og servicesektoren. De mener, at erhvervs politikken skal tage fuldt ud højde for de særlige vilkår, der gælder i de enkelte servicesektorer og den afgørende betydning, de har for jobskabelsen og væksten i EU's økonomi. Endvidere fremhæves det, at Kommissionens meddelelse forbigår betydningen af det indre marked for service og dets sammenhæng med industripolitikken, i form af økonomiske og markedsorienterede tiltag – fx et velfungerende marked for offentlige indkøb, forsknings-, uddannelses- og regionalpolitikker, der bør orienteres mere mod servicesektorens behov. I forlængelse heraf støtter Dansk Erhverv Kommissionens hensigt om at fremme udarbejdelsen af standarder. Endvidere hilser Dansk Erhverv velkommen, at Kommissionen vil foretage en gennemgang ("screening") af rammebetingelserne og konkurrenceevnen i udvalgte servicesektorer.

For så vidt angår de kommende udfordringer (klimaforandringer, globaliseringen og den teknologiske udvikling) savnes mere konkrete retningslinjer for, hvad Kommissionen agter at gøre.

Dansk Industri bemærker, at selvom industripolitikken langt hen ad vejen hører under de nationale kompetenceområder, er det bydende nødvendigt med en supplerende europæisk dimension, der bidrager til at tackle fælles europæiske problemstillinger. Derfor ser DI positivt på, at Kommissionen med midtvejsevalueringen af industri-

politikken på en grundig og systematisk måde forsøger at tage hånd om den europæiske dimension af industripolitikken.

DI finder det ligeledes positivt, at de indsatsområder nævnt i meddelelsen - globalisering, teknologisk udvikling og klimaforandringer – omtales som industripolitiske muligheder frem for industripolitiske trusler og håber, at dette vil afspejle sig i Kommissionens konkrete initiativer og handlinger.

For så vidt angår de syv horisontale initiativer, der fremgik af Kommissionens oprindelige 2005-meddelelse, finder DI det endnu for tidligt at gøre status og konkludere, om initiativerne bærer frugt eller ej. Handlingsplanen for reduktion af administrative byrder er et eksempel på et sådant område, hvor der er sat et initiativ i søen, som forhåbentlig udmunder i konkrete administrative lettelser for erhvervslivet.

I grove træk er DI enig i udvælgelsen af de oprindelige horisontale initiativer såvel som udvælgelsen af de fem nye horisontale initiativer. Fx finder DI det positivt, at initiativet om nedsættelsen af en højniveaugruppe for konkurrenceevne, energi og miljø bliver suppleret af et nyt initiativ for en bæredygtig industripolitik, hvor der tages behørigt hensyn til de energiintensive industriers globale konkurrenceevne.

Ligeledes finder DI det positivt, at serviceindustrien i meddelelsen anerkendes som en integreret og uadskillelig del af fremstillingsindustrien, og DI ser derfor også positivt på initiativet om at foretage en detaljeret screening og analyse af serviceindustriens konkurrenceevne i EU.

Ingeniørforeningen IDA er enig med Kommissionen i beskrivelsen af den aktuelle tilstand for den europæiske industri og i de udpegede udfordringer. IDA finder det positivt, at de udpegede basisprincipper for en ”Handlingsplan for bæredygtig produktion og forbrug i EU” i så høj grad fokuserer på at få udviklet fælles europæiske standarder for energi- og miljøteknologi, der udgør en nødvendig forudsætning for at få udviklet et ”lead market” for disse teknologier i Europa.

Derudover ønsker IDA, at der på europæisk plan fokuseres på at understøtte ”state of the art”, dvs. demonstrationsprojekter på miljø- og energiteknologiområdet. Endvidere finder de det nødvendigt, at EU går foran i forhold til at definere bindende mål for indfasning af nye ressourcebesparende teknologier og til udfasning af gamle teknologier. På dette punkt finder IDA ikke Kommissionens plan om at lade industrierne selv fastsætte målene ambitiøs nok.

LO bakker op om arbejdet med at udvikle en helhedsorienteret, integreret industripolitik, men finder, at det er vigtigt ikke kun at se på industri i snæver forstand men inddrage fokus på service og viden erhvervene. LO opfordrer derfor til en ny begrebsdannelse, så der ikke blot tales om industripolitik men erhvervspolitik i bred forstand. LO ønsker, at arbejdsmarkedets parter systematisk inddrages i udviklingen og implementeringen af en langsigtet industri- og erhvervspolitik.

For så vidt angår det nye fokus på bæredygtig industripolitik finder LO det af yderste vigtighed, at der ikke udelukkende fokuseres på den miljømæssige del, men også på de sociale aspekter af bæredygtig udvikling. Generelt opfordrer LO til at indtænke arbejdstagerrettigheder og -forhold i de initiativer, der iværksættes.

LO finder arbejdet for bedre regulering og færre administrative byrder væsentligt, men lægger vægt på, at arbejdet ikke må underminere andre formål, som fx rettigheder og forpligtelser, som skal sikre arbejdstagerne ordentlige arbejdsvilkår.

I forhold til den teknologiske udvikling er det vigtigt at se på både negative og positive konsekvenser af at styrke IPR (fx i forhold til SMV'er), og for at fremme teknologisk udvikling og innovation er det vigtigt at trække på forskellige discipliner og vidensområder, også de bløde såsom ledelse, organisation og markedsføring samt have fokus på medarbejderdreven innovation.

I forhold til punkterne b og c har disse forslag endnu ikke været sendt i høring.

6. **Generelle forventninger til andre landes holdninger**

A) Der er generel tilslutning blandt medlemslandene til Kommissionens midtvejsevaluering af industripolitikken, herunder den integrerede tilgang med både horisontale og sektorspecifikke initiativer samt de nye initiativområder; klimaforandringer, globalisering samt den teknologiske udvikling.

I forhold til forslagene b og c foreligger andres landes holdning endnu ikke.

7. **Regeringens foreløbige generelle holdning**

A) Regeringen hilser Kommissionens midtvejsevaluering velkommen og støtter herunder det kommende fokus på globale klimaforandringer, globalisering og den teknologiske udvikling. Fra regeringens side finder man overordnet de prioriterede initiativområder i Kommissionens meddelelse relevante i forhold til de muligheder og udfordringer, som Europa står overfor i forhold til at skabe fortsat vækst og beskæftigelse.

Det gælder ikke mindst for så vidt angår de horisontale initiativer, hvor der er fokus på det brede erhvervslivs omstilling til nye konkurrencevilkår. Fra regeringens side er man generelt positiv over for tiltag, som kan bidrage til at styrke adgangen til de internationale markeder og øge konkurrencen, herunder tiltag i forhold til fx offentlige indkøb, intellektuelle ejendomsrettigheder mv. Ligeledes er man fra regeringens side positiv over for tiltag, som vurderes at fremme anvendelsen af ny teknologi og innovation, herunder standarder.

Fra regeringens side lægges vægt på, at den europæiske erhvervs-, energi- og klimapolitik er sammenhængende, og man kan derfor tilslutte sig det nye fokus på bæredygtig industri- og erhvervsudvikling som led i at opfylde målsætningerne for klima og energi vedtaget på Det Europæiske Råd i marts og Lisabon-målsætningerne om vækst og beskæftigelse. Det ny fokus er udtryk for en balanceret tilgang, der kombinerer et stærkt fokus på EU's konkurrenceevne og behovet for at udvikle nye energieffektive teknologier, produkter og services. Fra regeringens side lægges vægt på, at der fortsat arbejdes for at opbygge et dynamisk indre marked, herunder et indre marked for energi.

For så vidt angår strukturforandringer, er man fra regeringens side enig i, at en af de mere markante forandringer i de senere år har været udviklingen i retning af en større servicesektor og en øget interaktion mellem industri og service. Fra regeringens side finder man det derfor positivt, at Kommissionen fremover vil fokusere på koblingen mellem fremstillings- og serviceerhverv og vil gennemføre en detaljeret screening af serviceerhvervenes konkurrencevilkår.

Fra regeringens side lægges endvidere vægt på at fremme innovation og vækst i EU gennem stadige forbedringer af rammevilkårene for alle sektorer og typer af virksomheder. Derfor finder vi det også væsentligt, at man for så vidt angår de sektorspecifikke initiativer er opmærksom på, at de ikke fører til et pres for særlige indsatser, der skævvrider konkurrencen mellem erhvervene.

Endelig kan man fra regeringens side støtte det fortsatte fokus på administrative lettelser for virksomhederne.

B) Linjen i strategiudspillet fra EU-Kommissionen er generelt i tråd med den danske digitaliseringsstrategi, og fokus på det privat-offentlige samarbejde, HR-investeringer, image-udvikling for IT-studierne, beskæftigelse og inklusion, samt forstærket livslang uddannelse i forhold til E-skills forekommer fornuftigt.

C) Regeringen ser frem til Kommissionens statusredegørelse på rådsmødet.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Ikke relevant.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Ikke relevant.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Ikke relevant.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

A) Industripolitik har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for Rådsmødet (Konkurrenceevne) d. 16. maj 2007.

B) Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

C) SMV politikken har i form af meddelelse Kom (2005)551 "Moderne SMV politik for vækst og beskæftigelse" været forelagt Folketingets Europaudvalgs dagsorden henholdsvis den 24. februar 2006 og den 3. marts 2006.